

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Kielcach**

Kielce, 18 lipca 2024 r.

WI.54.28.2024

Pani Barbara Panek

Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Gowarczów

Wnioskiem przesłanym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach 13 czerwca 2024 r. zwróciła się Pani o udzielenie odpowiedzi na pytania:

- czy dozwolone jest finansowanie przez Gminę Gowarczów inwestycji pn. „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego polegająca na wymianie opraw na energooszczędne wraz z dostawą systemu zarządzania oświetleniem w gminie Gowarczów”, gdzie właścicielem słupów i opraw jest PGE Dystrybucja,
- czy mając podpisane umowy użyczenia i dzierżawy słupów i opraw, których właścicielem jest PGE Dystrybucja można realizować wyżej opisaną inwestycję.

Z przedstawionego we wniosku opisu stanu faktycznego wynika, że Gmina Gowarczów w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych uzyskała wstępną promesę z przeznaczeniem na realizację inwestycji pn. „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego polegająca na wymianie opraw na energooszczędne wraz z dostawą systemu zarządzania oświetleniem w gminie Gowarczów”. Właścicielem słupów i opraw które byłyby wymienione w ramach realizacji ww. zadania jest PGE Dystrybucja.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach przedstawia następujące stanowisko w sprawie. Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na zadania własne jednostek samorządu terytorialnego. Z art. 18 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 ze zm.) wynika, że do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy m.in. finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych na terenie gminy oraz planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy. Z art. 3 pkt 22 tej ustawy wynika, że finansowanie oświetlenia oznacza finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb wspólnoty, w tym m.in. zaopatrzenie w energię elektryczną.

W zakresie przedstawionego we wniosku zagadnienia tutejsza Izba podziela stanowisko Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 25 kwietnia 2008 r. w sprawie finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy. Zgodnie z zaprezentowanym w nim poglądem w przypadku, gdy instalacja oświetleniowa stanowi własność zakładu energetycznego, gmina nie jest w żaden sposób uprawniona do ponoszenia nakładów na modernizację punktów świetlnych, niebędących jej własnością. Ponoszone w tym celu

wydatki inwestycyjne gmin z racji swej istoty powodowałyby nie tylko udoskonalenie, ale i jednocześnie zwiększenie wartości obcego majątku. Utrzymanie punktów świetlnych, o których mowa w art. 3 pkt 22 ustawy Prawo energetyczne nie obejmuje swym zakresem modernizacji. W ww. piśmie podkreślono, że stanowisko takie jest zbieżne ze stanowiskiem Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2007 r., zgodnie z którym modernizacje instalacji powinny być realizowane przez właścicieli w uzgodnieniu z gminami, dla których świadczą usługi oświetleniowe. Dopuszczalnym rozwiązaniem odnośnie ponoszenia przez gminy kosztów modernizacji sieci oświetleniowej jest uzyskanie innego niż własność tytułu prawnego gminy do sieci oświetlenia (np. dzierżawa, użyczenie). Wskazano również, że w treści stosownej umowy powinny zostać uwzględnione zasady wzajemnych rozliczeń poczynionych z właścicielem sieci.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w trakcie realizacji zadań własnych gmina ma prawo wykorzystać zarówno swój majątek, jak i cudzy do którego posiada tytuł prawny, bowiem art. 216 ust.2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych nie rozstrzyga kwestii dopuszczalności zawarcia przez gminę umowy użyczenia/dzierżawy w celu jej modernizacji.

Jednocześnie tutejsza Izba wskazuje, iż przy wydatkowaniu środków publicznych należy przestrzegać zasad wynikających z przepisów prawa, w szczególności określonych w art. 44 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie prezentacja poglądu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Zbigniew Rękas

ZASTĘPCA PREZESA

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

(Dokument podpisany elektronicznie)